

Kyyvesi kuntoon – hankkeen ohjusryhmän kokousmuistio

Aika: 22.03.2011 klo 13.00 alkaen

Paikka: Sanomalehti Länsi-Savon kokoustila, Teollisuuskatu 2- 6 Mikkeli (2.krs)

1. Kokouksen avaus
Puheenjohtaja Veli Manninen toivotti läsnäolijat tervetulleiksi ja avasi kokouksen
2. Osanottajien toteaminen
Todettiin kokouksen läsnäolijat. Osallistujalista on liitteenä 1
3. Edellisen kokouksen muistio
Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio muutoksitta.
4. Toimintakertomus vuodelta 2010.
Sihteeri Reijo Lähteenmäki esitteli laaditun toimintakertomuksen, joka hyväksyttiin muutoksitta.
5. Alivedenkorkeuden selvityshanke
Suunnittelija Hannu Alatalo (Maveplan Oy) esitteli Kyyveden alivedenkorkeuden nostohankkeen patosuunnittelun tuloksia, kertoen mm. seuraavaa
  - suunnitelmassa on tehty laskelmat noin 30 metriä pitkälle kaarevalle pohjapadolle, johon tulisi alivirtaama-aukot. Lisäksi on suoritettu laskelmat myös pohjapadolle, johon tulisi lisäksi betoninen aukko, jolla olisi mahdollista tehdä lisäjuoksutuksia. Tämän juoksutusaukon leveys olisi 2,1 m ja syvyys vajaa metri. Kaksi miestä pystyisi hoitamaan aukkoa käsikäyttöisesti.
  - alivedenkorkeus nousisi patovaihtoehdosta riippuen 23 cm tai 12 cm, keskivedenkorkeus 7 cm ja tulvakorkeus 5 cm. Lisäjuoksutusta käytettäessä alivedenkorkeuden nostossa saavutetaan pienempi hyöty.
  - kunnostetun Läsäkosken virtaaman ei tulisi alittaa alle 3 m³/s kalataloudellisten arvojen vuoksi. Suunnitelmassa käytetyn tarkastelujakson minivirtaama Rauhasalmessa on ollut 2,2 m³/s. Tavanomaisella pohjapadolla minivirtaama olisi laskelmien mukaan 1,7 m³/s (laskua) ja lisäjuoksutusaukollisella padolla 2,8 m³/s (kasvua).
  - ilmastonmuutosennusteiden mukaan kuivat kaudet tulevat yleistymään ja tulvat kasvamaan tulevaisuudessa Kyyvedellä.

Läsäkosken kunnostushanke.

Kalastusbiologi Lasse Hyytinen esitteli Läsäkosken kunnostushanketta ja kertoi valmisteilla olevasta EAKR - hankkeesta, jonka kesto on 2011 – 2014. Tätä kestävästä kalastuksesta ja luontomatkailemisen kehittämishanketta toteutetaan mm. Mäntyharjun reitin, Heinäveden reitin ja Joroisvirran sekä Uitonvirran koskialueilla. Koskien kunnostaminen rakennushankkeena alkaa vuonna 2012.

- Kunnostuksia on tehty vuosina 2004 – 2008
- 1. vaihe Alakoskilla toteutettiin vuonna 2004
- 2. vaihe Keskikoskilla toteutettiin 2006 – 2008

- Tulevat hankkeet yläosalla: pohjamittauksia on tehty, suunnittelu ja toteutuksen luvitus tapahtuu 2012. Kunnostuksen alustava toteutus tapahtuu 2013 – 2014.
- Läsäkoski on ollut vuodesta 2000 "Pyydystä ja päästä" – kohde, eli saadut kalat on vapautettu koskeen takaisin. Koskella on Suomen villi taimen pro – tunnus. Koskella käytetään väkäsettömiä koukkuja, osa koskialueesta on rauhoitettu kokonaan, alueella on kahluukieltoja mm. poikasalueilla.
- Istutuksia ei koskeen ole tehty vuoden 2004 jälkeen
- Vapautettujen taimenten määrät ovat nousseet. Mitaltaan 60 – 70 cm:n taimenia ei alueella ole ollut kymmeneen vuosiin näin paljon.
- Poikastuotanto on noussut koskialueella. Nykyisellään poikasia on 14 kpl/ aari ja niitä esiintyy joka paikassa.
- Läsäkoskeen tulevan virtaaman merkitys on seuraava: Mitä alempi on alivirtaama, sitä enemmän jo kunnostettua koskialuetta jää kalataloudellisessa mielessä hyödyntämättä.
- Suositeltava alivirtaama on 4 – 5 m³/s, jolloin kunnostuksen hyödyt saavutettaisiin täysimääräisinä.
- Vuonna 2006 virtaama on ollut alle 5 m³/s ja koski on toiminut hyvin.

Keskusteltiin molempien esitysten pohjalta. Päätettiin, että alivedenkorkeuden nostohanke eriytetään omaksi osakseen Kyyvesi kuntoon – hankkeen sisällä.

Työryhmään esitettiin seuraavia tahoja ja henkilöitä:

Vapaa-ajan asukkaat, Nyyrö Koskela (pj.)

Kyyveden kalastusalue (Vesa Tyrväinen)

Mikkelin kaupunki (Heikki Tanskanen)

Kangasniemen kunta (Seppo Pyyhtinen)

Etelä-Savon ELY- keskus (Varpu Rajala)

Vapaa-ajan asukkaista Leo Laukkanen kutsuu työryhmän koolle ensimmäisen kerran.

Työryhmä kuulee työssään eri alojen asiantuntijoita, mm. kalastusbiologi Lasse Hyytistä.

6. Muut hankkeet, tiedotus tilanteesta. Reijo Lähteenmäki esitteli hankkeiden tilanteen Hoitokalastushanke

- Rysäkurssi on käynnissä. Valmistetaan 10 – 12 paunettityyppistä rysää.
- Kalastuspaikoiksi on suunniteltu Suovonselkä, Hirviselkä ja Siikalahden alue. Lisäksi Rauhanjärvelle tehdään yksi pyydys. Myös muita alueita tulee mahdollisesti mukaan.
- Hoitokalastuksen saaliiden käsittelyn suunnittelu on meneillään

Koekalastukset vuonna 2011

- Koekalastukset on suunniteltu tehtäväksi Kyyveden luoteis- ja länsiosilla.
- Koepyynti alkaa Härkäjärveltä ja jatkuu Kyyveden puolella paikallisten toimijoiden tekemänä.
- ELY –keskus ohjeistaa pyynnin ja käsittelee tulokset
- Kalastus alkaa elokuun puolivälissä.

Näkösyyvyyskartoitus

- Näkösyyvyys kartoitus on suunniteltu tehtäväksi 11 eri havaintopaikalla. Paikat on suunniteltu ELY – keskuksessa.

- Havaintopaikoilta on olemassa tietoja pitemmältä aikaväliltä, joten vertailupohjaa kartoitukselle on olemassa.
- Näkösyvyshavainnoinnin koulutustilaisuus järjestetään keväällä
- Havaitσιοitoja on ilmoittautunut toistakymmentä

Kosteikkohankkeet, vireillä olevat

- Purukorvenojan kosteikkosuunnitelma on valmistunut, mutta sen toteuttaminen vaatii vielä tarkempaa pohdintaa. Suunnitelmaa on parannettu/muutettu ja toteutuksen edistäminen jää osakaskuntien tehtäväksi.
- Purukorvenojan varrella on valmisteilla/ meneillään Etelä-Savon metsäkeskuksen luonnonhoitohanke, jossa toteutetaan yksi kosteikko ja putkipatoja metsäojilla.
- Metsästäjien keskusjärjestön "Kotikosteikko" – hankkeessa etsitään alueelta mahdollisia mallikosteikoiksi soveltuvia paikkoja. Näiltä osin on esillä ollut mm. Siikalahden pohjukassa olevat alueet.
- Alustavan karttataarkastelun pohjalta arveltiin Kyyveden lähivaluma- alueilta löytyvän noin 110 kpl kosteikkopaikkoja, joiden tarkempi seulonta tapahtuu kevään aikana.
- Kyyveden alueella alkaa LUMO – hanke, jossa etsitään sopivia kosteikkopaikkoja. Tiedotus paikallisesti tapahtuu keväällä/kesän alussa, hankeen alkaessa.

Osakaskuntien yhdistämishanke.

Taisto Honkanen esitteli Kyyveden Kurkisensaaren ja Hovinsalon ympärille kaavaillun yhdistämishankkeen tilannetta.

- Hanke on Kyyveden kalastusalueen vetämä
- Yhdistämisen infotilaisuus pidetään 23.3. klo 18.00 alkaen Häkkinen Erän majalla.
- Tilaisuuteen on kutsuttu 10 osakaskuntaa
- Kaikkiaan Kyyvedellä on 94 osakaskuntaa
- Kiinteistönmuodostuslaki on eduskunnan toisessa käsittelyssä. Voimaan tulevan lain myötä osakaskuntien yhdistämiset helpottuvat.

7. Mitä vesinäytteet talvelta 2011 kertovat? Pertti Manninen ja Reijo Lähteenmäki kertoivat lyhyesti alueelta otettujen vesinäytteiden tuloksista.

- Paikoin sisäinen kuormitus tuo talvella lisää ravinteita pääaltaaseen. Ko. alueita ovat mm. Suovunselkä, Viikarinlahti ja Kataanselkä – Kärnäselkä alueet.
- Lisäaineistoa kerätään kesän 2011 aikana. Tavoitteena on tarkistaa vesinäyttein eri lähivaluma-alueiden kuormitus

Keskusteltiin asiasta. Keskustelussa puhuttiin mm. haja-asutuksen jätevesijärjestelmien uusimisesta. Uusimistarve on suuri ja työ on lähtenyt käyntiin verkkaisesti. Uusittavia on kohteita 15 000 kpl ja käsittelyjärjestelmä on uusittu 400 kohteella. Hanna Kakriainen kertoi, että Pieksämäen alueella oleva EAKR – rahoitteinen hanke tulee laajenemaan. Hanke on neuvontahanke, jossa Pieksämäen seudulla on jätevesineuvoja.

8. Vesienhoidon toteuttamisohjelman mukaiset toimenpiteet Kyyvedellä.

Toteutus-, edistämisen- ja rahoitusvastuut. Pertti Manninen esitteli alustavan listauksen toimenpiteiden toteuttamisen vastuista. Listaa täydennetään suunnittelun ja toteutuksen edetessä.

Tavoitteiden tarkentaminen

- Ohjausryhmän jäsenet vastasivat (jokainen henkilökohtaisesti) työnrkin laatimaan kyselyyn. Kyselyllä tarkennetaan tavoitteita ja vastauksia käsitellään tarkemmin seuraavassa kokoontumisessa.
- Keskusteltiin ravinnetaseen hallinnasta. Kohteiksi nousivat mm. Suovun kosteikot, Nykälän ja Härkjärven suuntien virtaamat, sekä Lietjärven ja Heiniön alueiden ongelmat (maatalouden kuivatusvedet)

9. Muut asiat

Seuraava ohjausryhmän kokous pidetään lokakuussa Länsi-Savon tiloissa.

Alustava päivämäärä on 11.10.2011 klo 13.00. Päivämäärä tarkentuu myöhemmin

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Veli Manninen kiitti kokouksen osanottajia ja päätti kokouksen klo 16.01

Muistiin merkitsi Reijo Lähteenmäki

Etelä-Savon ELY -keskus

puhelin 0400 950 285

reijo.lahteenmaki@ely-keskus.fi